

Kommunista kultúra

Kulturbürokrácia – adatokkal

Szabados Sándor elvtárs szombati cikkére válaszolva, minthogy adatokat kíván tőlem, *adatokkal* egészítem ki *Kulturbürokrácia* című cikkemet.

Legjobb volna természetesen az ügyosztály volt és lemondott hivatalnokairól egy megbízható lajstromot készíteni, melynek rubrikái így szólnának: 1. *Mi volt a foglalkozása a proletárdiktatura előtt?* 2. *Mivel foglalkozik most?* Ez a ki-mutatás igen érdekes összehasonli-tásokat mutatna. A harmadik kér-dés pedig ez volna: *Mióta tagja szo-cióldemokrata vagy kommunista pártnak?* vagy esetleg ez is: *Mennyi adót fizetett, mennyi a vagyona?*

Néhány szemelvényt azonban — legyőzve a szenzációtól való irtózá-somat — felsorakoztatok. Egy-egy vádpontra vonatkozólag csak épp a legszükségesebb adatokat viszem ki a nyilvánosság elé. A többi a vizsgálat dolga, melyet azonban sze-rény véleményem szerint nem *Szabados Sándornak* kell vezetnie.

Első állításom az volt, hogy *Szabados körül sok a nem szo-cialista*. A példa erre *Sebestyén Arnold*, aki egy alkalommal ki-jelentette, hogy *nem tud pártm-berekkel együtt dolgozni*. Ez a ki-jelentés azonban csak a szocialis-tákra vonatkozik, mert burzsoá-finanszírozás mellett kiváló erély-lvel buzgólkodott a polgári sajtó prostitúálása körül. *Sebestyén Ar-nold* a *Szellemi Termékek Országos Tanácsának*, *Szabados* e jelleg-zetes intézetének korifeusa volt, mikor e kijelentést tette.

Második állításom, hogy *anti-szociális emberek* dolgoznak *Szabados* körül. Példa a „*Szellemi Termékek*“ s ott *Baron Brunó*, a *8 Órai Ujság*, ezen hirhedt lap volt igazgatója, kiről egy fegyelmi tanács már megállapította, hogy *zsaroló manővereket folytat*. Még kimagaslóbb alak *Radvány László*, az „*Üzlet*“ volt tulajdonosa, aki *néhány nappal a novemberi forradalom előtt a burzsoá cenzura mel-lett foqlalt állást és végsőkéig kitar-tott Tisza mellett, úgy, hogy már a Károlyi-rezsim alatt lehetetlenné tették*, ujságcikkekben leleplezték stb. Különlegesen kiváló szakfér-fiúnak kell lennie, hogy ma, mikor az igazságszolgáltatás kuriai bírók nélkül is jól működik, a „*Szellemi termékek*“ nem lehet meg egy ilyen alak nélkül.

Már a gépirónőknél nem voltak ilyen nagy tekintettel a szakember-re. A propagandánál *alig van gép-i-ónő, aki gépelni tudna*. De sokan közülök három hónap alatt, ott a néphiztosságnál megtanulták a gép-írást, s halálos bűn volna őket álla-sukból kidobni. Senkit sem szabad kidobni, senkit sem szabad megvá-dolni a hivatalnokok közül, mert *nem ők felelősek azért az emberért,*

ak' kinevezte őket! Ezért nem köz-
lök neveket!

Ezután rátérhetünk a *lényeg*
kérdésére. Ők sem hibásak. Egy
ügyosztály egyetlen szobájában
vagy öt leány (neveikkel szolgál-
hatok) panaszkodott nekem arról,
hogy semmi dolguk, a szó legszo-
rosabb értelmében *semmi dolguk*
nincs. Mindet Szabados protezsálta
be, minden ok nélkül, mert egy
szocialista voltuk, mint szakudá-
suk nemhogy kétséges, de szinte a
nullával egyenlő. Ezek a lányok
nagynehezen elhagyták a hivata-
ukat, miután hónapokig huztak ott
fizelést és akadályozták a dolgozni
akarókat és tudókat a munkában.

Minden szempontból kimagasló
alak az ifjúnunkás propaganda
egészségügyi előadója, *Lukács Hugó*
„doktor ur“, ki a legutóbbi napon
is fél 12-től fél 1-ig szokott hiva-
talos órát tartani. Ez idő alatt is
marad ideje politikai szakvéle-
ményt leadni. Például az is véle-
ménye, hogy Kun Béla a legoko-
sabban tenné, ha egy polgári kor-
mány számára készítené elő a ta-
lajt. Erre — milyen pech — szava-
híhetők tanuk vannak. Viszont
szakértelméről csak eskü alatti val-
lomások deríthetnek fényt, mert
csinálni ugyszólván semmit sem
csinált a proletárdiktatura óta.

Van még egy csomó adat a bir-
tokomban, cikkem megjelenése óta
is érkezett be ily irányban névvel
aláírt levél a szerkesztőségbe, de
ugy hiszem, egyelőre elég ennyi is.

A röpiratok tartalmáról — bár
az szintén nem volt bő és kimerítő
kritika — már írtam e lap hasáb-
jain. Most nézzük, hogy dolgoztak
ezek az emberek, akikből néhány
személyt adtam a fentiekben.

A *Vörös Ujság* és a *Népszava*
hetekig nem jutottak a frontra,
amikor az ellenforradalmi röpira-
tok kijutottak. A rémhírek terjedé-
sének fő oka ez volt, erről minden
frontot járt vörös katona tanuskod-
hatik. Kérdezzük: *Kiknek kellett*
volna akármilyen uton gondos-
kodni arról, hogy a lapok kimen-
jenek, ha nem ennek a tenger
pénzt pocskoló Szellemi Termékek
Országos Tanácsának, s a szocia-
lizmus állami propagandája veze-
tőjének?

Hivatalos helyzetjelentések szól-
nak továbbá arról, hogy sok faluba
még semmilyen alakban sem jutott
el a propaganda. A közlélmzési
népbiztosság emberei is sok helyről
jelentették, hogy a közlélmzési
népbiztosság csereakciói sok he-
lyütt a propaganda hiányossága
miatt nem sikerültek. Ugyanígy volt
ez a sorozásoknál is. Erről is van
jelentések.

Pénzügyi kérdésekről kevés adat-
tal szolgálhatok, ezekre csak az
ígért vizsgálat deríthet fényt. Jel-
lemző esete azonban az anyagpoc-
skolásnak, hogy például *Mikes La-*
jos szindarabját — úgy látszik a
papírinséget is figyelembe véve —
mindössze *harmincezer példányban*
hozták forgalomba.

Az eddig felsorolt adatokhoz
hozzáteszem még azt, hogy *Szaba-*
dos Sándor segítette elő *Miklós*
Andornak, az „Est“ volt főszer-
kesztőjének, a kapitalista sajtó leg-
tipikusabb képviselőjének Bécsbe
szökését és tette lehetővé, hogy
„Az Est“ Bécsben meginduljon,
ami már csak a bécsi kormány en-
gedélyén mulik.

Igy fest tehát a „kulturbürokrá-
cia“ — adatokkal. Így dolgozott a
szocializmus állami propagandája,
ahol az ott dolgozó szocialisták és
szakemberek munkáját illyen

Az *övék* minden tiszteletünk és be-
csülésünk.

Helyrehoztam tehát a hibát,
hogy harminc sorban vádoltam
adatok nélkül. Konkrét adatokat
sorakoztattam fel, mert úgy gon-
dolom a harcot a bürokrácia ellen,
hogy ha egy harmincsoros cikk
nem elég arra, hogy a benne fog-
lalt állítások alapján a vizsgálat
meginduljon, akkor *kénytelen* va-
gyok a konkrét tényeket is nap-
fényre vinni, *kénytelen* vagyok
ujabb és újabb cikkeket írni, s
folytatni ezt a harcot.

Lengyel József.

(*) A materialista történelmi
intézet előadása. Ezen a héten a
materialista történelmi intézet elő-
adás-sorozatában a következő elő-
adások lesznek: kedden és szomba-
ton délután fél 6 órakor *Révai Jó-*
zsef egyetemi tanító elvtárs beszél
a római irodalom társadalmi tago-
zódásáról. Ugyanezeken a napokon
fél 7 órakor *Feleki Géza* elvtárs
tart előadást *Magyarország törté-*
netének revíziójáról. Csütörtökön
délután fél 6 órakor *Bolgár Elek*
népbiztoshelyettes elvtárs a *kom-*
munisták kültvány történelemjelö-
géséről, csütörtökön délután fél 7
órákor *Fogarasi Béla* elvtárs a *szo-*
ciológiai módszer jelentőségéről a
szellemi élet történetében. Az ösz-
szes előadások nyilvánosak. Az elő-
adásokat a volt Országháza delegá-
ciós termében tartják (bejárat: Or-
szágház-tér, főkapu).

(*) A Proletárjog ma megjelent
legújabb kettős száma a következő
érdekes cikkeket tartalmazza: *Térfi*
Gyula: A házasságkötés megkönnyí-
tése. *Földes István*: A magánalkal-
mazottak jogviszonyainak szabályo-
zása. *Slezák Ferenc*: A jog megújul-
ása. *Fáy Sándor*: Az igazsáügyi
népbiztosság panaszosztályának mű-
ködése. *Polgár György*: Bécsi követ-
ségünk elrablott milliói. *Österreicher*
Andor: Bűnözés és büntettes fogalmá-
hoz. *Somogyi Károly*: Adatok a bü-
rokrácia működéséről.

(*) A Deutsche Volksbühne
új darabja. A Deutsche Volks-
bühne (VI., Révay-utca 28.) né-
hány nap óta nagy siker mellett új
darabot ad „Flachsmann als Er-
zieher“ címen.

(*) Színház és ingyen uzsonna
a proletárgyerekeknek. A Munká-
sok Gyermekszínháza e hónap 10-én
kezd meg nyári előadásait a Her-
mina-ut 63. szám alatt, a volt kaszinó
helyiségében. Minden előadás után
700 gyermeket fognak megvendégelni
vajás, lekvároskenyérrel.

Pártügyek

A párttitkárság közleményei

**Diák-ifjúnunkások jelentke-
zése.** Az Ifjúnunkások Országos Szö-
vetsége diákalosztályának azon VIII.
kerületben lakó tagjai, akik még a
kerületi csoportban nem jelentkeztek,
okvetlen jelentkezzenek a csoport he-
lyiségében (Tavasmező-utca 17., II.
emelet). Nem a csoport által kiadott
tagsági igazolványok *érvénytelenek*.
Hivatalos óra: hétfőn, szerdán és
szombaton 4—6 óráig. Tagfelvétel
ugyanott.

A Kommunista Ifjúnunkások Ma-
gyarországi Szövetsége I/B. közép-
iskolás csoport vezetője felszólítja
azokat a már beiratkozott tagokat,
akik törzslapot még nem töltöttek ki,
(kiknek igazolványuk 1—100-ig van),
hogy a csoportban a törzslap kitöl-
tése céljából haladéktalanul jelen-
jenek meg, különben a tagnévsorból tö-
röltetnek. Új tagok beiratkozása meg-
kezdődött. A volt diákalosztálynak a
körzetben (Lágymányos, Kelenföld,
Budafok) lakó tagjai átíratás végett
kezdenek meg, mert az alosztály tag-
névsorból töröltettek és igazolvá-
nyuk érvénytelen. Hivatalos óra: ne-